

IZVJEŠTAJ

**O RADU ODBORA ZA ROME PRI VIJEĆU MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2020. GODINE**

Sarajevo, august 2020. godina

IZVJEŠTAJ
O RADU ODBORA ZA ROME PRI VIJEĆU MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD JANUAR 2018. – DECEMBAR 2019. GODINE

1. Uvod

U skladu sa Programom rada Vijeća ministara BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljem tekstu: *MLJPI*) i Odbora za Rome pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: *Odbor za Rome*) sačinjen je Izvještaj o radu Odbora za Rome pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za period januar – decembar 2020. godine (u daljem tekstu: *Izvještaj*).

Oblast rada i djelovanja Odbora za Rome nalazi se u Strategiji Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma¹ (u daljem tekstu: *Strategija*), Akcionom planu za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2022.² (u daljem tekstu: *APR 2017.-2020.*) i Okvirnog akcionog plana o obrazovnim potrebama Roma / Romkinja u BiH 2018.-2022.³ (u daljem tekstu: *OAP 2018. -2022.*), kao i programa koje je Bosna i Hercegovina prihvatila od Vijeća za regionalnu saradnju (u daljem tekstu: *RCC*) i programa Romacted-a koji sprovodi Vijeće Europe.

Odbor za Rome formiran je na prijedlog MLJPI, a Odluku o osnivanju Odbora za Rome pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 85/12)⁴ je imenovalo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 93. sjednici održanoj 08.03.2017. godine donoseći pri tome Odluku o imenovanju članova Odbora za Rome pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 24/17)⁵.

U skladu sa Odlukom o imenovanju Odbor za Rome pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, imenovana su 22 člana i to:

- 11 predstavnika Roma i
- 11 predstavnika institucija.

Ispred institucija BiH po jednog predstavnika ispred: Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, Direkcija za evropske integracije, Agencija za zapošljavanje Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost polova Bosne i Hercegovine.

¹http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Strategija%20BIH%20za%20rjesavanje%20PROBLEM%20Roma.pdf

²http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Akcioni%20plan%20BiH%20za%20rjesavanje%20problema%20Roma%202017-2020%20%20BOS.pdf

³ <http://www.mhrr.gov.ba/PDF/djeca/Okvirni%20Akcioni%20Plan%20fin%20verzija.pdf>

⁴ <http://www.sluzbenilist.ba/page/akt/n34DCBrGS8Q=>

⁵ http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Odluka%20o%20imenovanju%20Odbora.pdf

Također, po jednog predstavnika predlažu vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Članove Odbora za Rome ispred romskih nevladinih organizacija, po principu jedno udruženje jedan glas, osiguravajući ravnopravnu teritorijalnu zastupljenost, bira se iz Federacije Bosne i Hercegovine šest članova i to po jednog člana :

- Sarajevskog kantona, Zeničko-dobojskog kantona, Unsko-sanskog kantona, Tuzlanskog kantona, Srednjobosanskog kantona i Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Iz Republike Srpske tri člana i to:

- sa područja regije Banja Luke, Doboja i Bijeljine.

Iz Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jednog člana.

Poštujući odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova BiH , Ženska romaska mreža u Odbor za Rome također predlaže jednu predstavnicu.

2. CILJEVI I ZADACI

Odbor za Rome kao savjetodavno tijelo Vijeća ministara BiH ima nadležnost da raspravlja o svim značajnim pitanjima koja su navedena u gore nabrojanim dokumentima, te na osnovu njih prati provođenje strateških ciljeva i zadataka i na osnovu istih predlaže postupke za realizaciju, izvještava o postignutim rezultatima i implementaciji istih.

Ovo savjetodavno tijelo pri Vijeću ministara aktivno učestvovao u kreiranju budžeta za realizaciju zadataka iz APR 2017.-2020. i OAP 2018-2022. , kao i kreiranju programskog budžetiranja za svaku godinu.

U skladu sa navedenim, Odbor za Rome je u ovom izvještajnom periodu zadužen je da izvršava poslove i radne zadatke i to:

- a) sistemski prati provođenja APR 2017.-2020. i OAP 2018.-2022.;
- b) donosi operativne planova i predlaže mjere za unapređenje provođenja APR 2017.-2020. i OAP 2018.-2022.;
- c) predlaže finansijska sredstva u budžetu MLJPI za realizaciju svih planiranih aktivnosti
- d) prati utrošak planiranih sredstava u budžetima za 2020. godinu, te prati dinamiku realizacije utroška istih;
- e) uključuje se u ostvarivanju kontakata sa potencijalnim donatorima i drugih zainteresovanim strana na osiguravanju sredstava za provođenje Akcionih planova;
- f) predlaže ili formira stalne ili povremene komisije i tematsko- stručne grupe, u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima za realizaciju svojih zadataka;
- g) Aktivno učestvuje u monitoringu i praćenju realizacije utvrđenih aktivnosti u sklopu APR 2017.-2020. i OAP 2018.-2022

- h) daje stručna mišljenja, primjedbe i stavove na sve materijale koji se upućuju na Vijeće ministara BiH a koja se tiču inkluzije, to jest uključenje Roma u bosanskohercegovačko društvo.

3. NAČIN RADA

Način rada i odlučivanja, uređen je Poslovníkom o radu Odbora za Rome. Na čelu Odbora za Rome nalazi se predsjednik koji predsjedava radom Odbora za Rome, vodi sjednice i isti predstavlja pred organima i institucijama na svim nivoa vlasti u BiH i u javnosti.

Zaključke, preporuke i mišljenja o pitanjima koje ovo savjetodavno tijelo donosi na sjednicama, Odbor za Rome usvaja većinom glasova prisutnih članova. Stručnu i administrativno - tehničku pomoć Odboru za Rome pružaju dva državna službenika ispred MLJPI.

4. REALIZACIJA CILJEVA I ZADATKA

U skladu sa ciljevima i zadatcima Odbora za Rome koji su definisani Odlukom o osnivanju Odbora za Rome pri Vijeću ministara BiH u izvještajnom periodu od januar do decembra 2020. godinu, održao je ukupno 10 sjednica na kojima je doneseno 89 zaključka.

Kao posebnu aktivnost, Odbor za Rome imao je u obilježavanju značajnih datuma za Rome, i to:

- 02.08. obilježavanje Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve holokausta, koja je obilježena na spomen području Donja Gradina.
- 05.11. obilježavanje Međunarodnog dan romskog jezika u Tuzli.

Kao jednu od značajnih aktivnosti u kojem su učestvovali članovi Odbora za Rome jeste, da su svi članovi ovog savjetodavnog tijela aktivno participirali na svim konferencijama, treninzima, edukacijama i okruglim stolovima koje su se organizovali na međunarodnom i domaćem nivou (u organizacij Evropske komisije, Vijeća Evrope, Vijeće za regionalnu saradnju (RCC), u sklopu programa Romacted, programa Horizontal Facility i drugih događaja koje su domaće institucije i civilna društva organizirala).

Sve aktivnosti koje su proistekle iz djelokruga rada Odbora za Rome, stručna i administrativno – tehnička podrška MLJPI iste je vodila kroz zapisnike koje verifikuje predsjedavajući Odbora za Rome.

Na bazi sčinjenih zapisnika sa 10 održanih sjednica, dajemo pregled i sadržaj izvršenih poslova i radnih zadataka:

- Tokom izvještajnog perioda Odbor za Rome je u kontinuitetu od januara do decembra pratio realizaciju ciljeva i zadataka koji su proistekli iz APR 2017.-2020. i OAP 2018.-2022, te predlagao mjere za praćenje realizacije istih, prema utvrđenoj dinamici u skladu sa finansijskim sredstvima za svaku godinu godinu;
- Odbor za Rome utvrdio je i raspored raspoloživih finansijskih sredstava za 2021. godinu i to po oblastima iz APR 2017.-2020. i OAP 2018.-2022, tako da je predloženo da se budžet poveća na 3.000.000,00 KM zbog smanjenja i neusvajanja budžeta u dva navrata.

- Ovo savjetodavno tijelo Vijeća ministara BiH zbog ne usvajanja budžeta i privremenog finansiranja za 2020. godinu, Odbor za Rome nije sudjelovao u utvrđivanju i rasporedu finansijskih sredstava;
- Početkom 2019. godine predstavnici Odbora za Rome, aktivno su učestvovali u izradi OAP 2018.-2022., te razmatrali nacrt dokumenta, te davali saglasnost na isti prije usvajanja Vijeća ministara BiH;
- U 2019. godini Odbor za Rome dao je podršku UNICEF-u za sprovođenje cilja 1 OAP 2018.-2022. i to u dijelu da se radi Analiza postojećih nastavnih planova, programa i udžbenika nacionalne grupe predmeta u kontekstu sadržaja koji se odnose na romsku historiju i kulturu, uklanjanje eventualnih predrasuda i stereotipa o Romima iz udžbenika i nastavnih materijala, kao i unapređenje nastavnih planova, programa i školskih udžbenika, izradom tematskih cjelina i sadržaja koji se odnose na romsku historiju i kulturu bez stereotipa;
- Članovi Odbora za Rome u 2019. godini su imenovali svoje članove u radnoj grupi za izradu Izvještaja o realizaciji OAP 2018.-2022. za 2018. godinu;
- Odbor za Rome je u 2019. godini imenovao svoje predstavnike koji će dati svoju potporu u organizaciji Rektorske konferencije, koja ima za cilj da se u sklopu pedagoških institucija uvede Romski jezik kao nastavni predmet;
- Odbor za Rome 2019. godine pokrenuo je aktivnost o izmjeni i dopuni Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Odbor za Rome pri vijeću ministara BiH „Službeni glasnik BiH, broj 66/19“ i to u dijelu koji se odnosi na imenovanje zamjenskih članove, kako bi se otklonili problemi u stvaranju kvoruma, te zamjenu neaktivnih članova koji neprisustvuju sjednicama;
- Ovo savjetodavno tijelo je pokrenuo inicijativa za izmjenu Memoranduma o zapošljavanju Roma u dijelu koji se odnosi na pravo korištenja sufinansiranja zapošljavanja Roma na više godina.

Po pitanju praćenja realizacije operativnih zaključaka sa Seminara o inkluziji Roma Europske komisije od 31. januara 2018. godine, Odbor za Rome je:

- Sudjelovao u pripremi istog, i aktivno sudjelovao u radu svih 5 radnih grupa po oblastima;
- Redovno pratio i davo saglasnost na iste, prilikom svakog izvještavanja o realizaciji Operativnih zaključaka koje je MLJPI dostavljalo Europsko komisiji;
- Odbor za Rome je u pripremi novog Seminara o inkluziji Roma Europske komisije za 2019. godinu.

U skladu sa zadacima Odbora za Rome je sačinio i usvojio:

- Izvještaj o radu Odbora za Rome za 2018. i 2019. godine,
- Izvještaja o provođenju APR 2017.-2020. za 2018. i 2019 godinu, gdje je Radna grupa za monitoring koja je formirana ispred Odbora za Rome prikupljala podataka i aktivno radila na izradi nacrta , a Vijeće ministara BiH usvojila je izvještaj za 2018. godinu na 174, sjednici koja je održana 02.07.2019. godine.

U cilju kvalitetnijeg praćenja i postozanju boljih rezultata u oblastima zapošljavanja i samozapošljavanja Roma, Odbor za Rome je formirao:

- Radnu grupu za zapošljavanje, kojom je rukovodio Boris PupiĆ, ĉlan Odbora za Rome ispred Agencije za rad i zapošljavanje, a koja je imala zadatak da saĉini Analizu u oblasti zapošljavanja romske nacionalne manjine.

Ovom analizom utvrĉeno da je nešto manje od 30% Roma koji su bili obuhvaćeni Programom zapošljavanja, ostalo u stalnom radnom odnosu, Odbor za Rome nije potpuno bio zadovoljan ostvarenim rezultatima, te su predložili da se u narednom periodu osmisli novi modaliteti za zapošljavanje Roma kako bi procenat zaposlenih Roma bio što veći.

- Analizu koju je Odbor za Rome prihvatio kao polaznu osnovu za daljni rad u programima zapošljavanja, bila je osnov za definisanje novih mjera u oblasti zapošljavanja u Memorandumima koji se zakljuĉuju izmeĉu MLJPI i Zavoda za zapošljavanje.

Kada se radi o realizaciji sufinansiranja zapošljavanja Roma, Odbor za Rome je delegirao svoje predstavnike u rad Komisja u sva tri Zavoda za zapošljavanje (F BiH, RS I BD BiH) koji uĉestvuju u radu komisiji sa pravom glasa.

Prilikom kreiranja Memoranduma o zdravstvenoj zaštiti Roma sa Zavodom za zdravstvenu zaštitu F BiH, Institutim za Javno zdravstvo RS i Zdravstvenim centrom BD BiH, predstavnici Odbora za Rome bili su uključeni u:

- sastancima koji su se održavali s direktorima ovih institucija, te
- direktno uĉestvovali u kreiranju specifiĉnih ciljeva i zadataka koji se u mnogim stavkama razlikuju po entitetima.
- U Federaciji BiH, Odbor za Rome je podržao mjere koje se realizuje na dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, u Republici Srpskoj mjere koje se tiĉu prevencije i edukacija , dok u Brĉko distriktu BiH mjere o prevenciji zaraznih bolesti i vakcinacija djece.

U ovom izvještajnom periodu Odbor za Rome je sistemski prikupljao i obraĉivao podatke po RCC obrazcima. U tom smislu Odbor za Romne je u toku 2018. i 2019. godini održano više sastanaka sa predstavnicima:

- zavoda za zapošljavanje,
- institucijama koji se bave oblastima zdravstvene zaštite,
- zavoda za statistiku BiH,
- predstavnici obrazovnih institucija.

Odbor za Rome je u ovom izvještajnom periodu zajedno sa predstavnicima MLJPI izvršio monitoring realizacije projekata stambenog zbrinjavanja i infrastrukturnih programa i u tom pogledu:

- posjetio Općin Lopare i sastao se sa općinski načelnikom
- izvršio monitoring realizacije projekta Stambenog zbrinjavanja u ovoj općini gdje je zajednički zaključak prositekao da su sredstva po ovom projektu utrošena namjenski i da su poboljšani uslovi života romske populacije na području ove općine.

Pored redovnih aktivnosti, Odbor za Rome je na svojim sjednicima u više navrata izjašnjavao se i podnosio inicijative koji su se odnosile na poboljšanje uslova života, te na zahtjev Vijća nacionalnih manjina Zenica uključio se u eješavanje problem deložacije 8 romskih porodica u kampu Banlozi.

Odbor za Rome, također je davao inicijative za zapošljavanje pripadnika romske nacionalnosti u najpogodnijim institucijama , tako da su podnjete inicijative za zapošljavanje predstavnika nacionalnih manjina u Općini Kakanj, JU Centr za socijalni rad Kakanj i MLJPI.

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, kao i činjenicu da je Odbor za Rome na svojoj trinaestoj sjedinici održano 21.02.2019. godine razmatrao i usvojili ovaj Izvještaj, **predlaže se Vijeću ministara BiH, da nakon razmatranja Izvještaja o radu Odbora za Rome pri Vijeću ministara BiH za period januar 2018. – decembar 2019. godine donese slijedeći:**

ZAKLJUČAK

- 1) Usvaja se Izvještaj o radu Odbora za Rome pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za period januar 2018. – decembar 2019. godine.**